

מפקדים ומפקדות, רוחות הסתיו, וחגי תשרי בפתח. שלהי הקיץ, לקראת סופה ותחילתה של שנה: "בצאת השנה, באספך את מעשיך מן השדה" (שמות ב"ג, ט"ז). הנה התכנסנו לאסוף את מעשינו, לערוך חשבונות נפש וספירות מלאי.

בשנה שעברה עת בירכנו שתכלה שנה וקללותיה, התבוונו לכל מילה. אפשר לחזור על כך גם השנה. הרי קיווינו לעמוד באן בעת בשבלל יעדי המלחמה הושגו, כשכל חטופינו בביתם, בשכל המפונים שבו לב־תיהם, קיווינו, וטוב עשינו בשקיווינו. אך בחשבון הנפש של השנה שחלפה, נוכל לומר ביושר: עשינו הרבה יותר מאשר לקוות. עשינו. נסו להיזכר היכן היינו בערב ראש השנה שעברה וטראו כמה הגשמנו. עוד מלאכה רבה לפנינו, ויידרש עוד זמן להשלימה.

אם יש שיעור שהיינו אמורים ללמוד מההיסטוריה הרי זה שיעור בסבלנות ובאורך רוח. בדאי אולי לחזור לתש"ח ולקבל מעט פרספו ופקטיבה על התקופה שבה אנו חיים, על חישובי ה"כמה הספקנו" ו"במה עוד נותר לנו לעשות". ראש השנה הראשון של המדינה, שהיה גם ראש השנה הראשון של צה"ל; ראש השנה ההוא של תש"ח נחוג בתחושת סיפוק לאור ההישגים הרבים, לצד ההבנו נה שנותרה עוד דרך ארובה לצעוד בה.

הנגב היה נצור וקטוע מגופה של המדינה בקו אשקלון-בית גוברין, ועתידו של הגליל רחוק מלהיות ברור. מוסף "דבר" של ערב ראש השנה תש"ט מדווח "מה נשמע בנגב" ומתאר את ההפלגה של "ספינת ישראל" על פני "ים היסורים" עד הגיעה אל החוף.

במשדר רדיו לכבוד ראש השנה, תיאר דוד בן גוריון את "הפלא הגדול של שנה זו רבת הפלאים":
הקמת הצבא. צבא שקם "לא לגמרי יש מאין"
וירש מההגנה במחתרת "אהבת מולדת וגבורת אמונים ומסורת מלחמתית".

בנאום שבן גוריון נשא עוד בטרם מלאה שנה למדינה, בפני "קצינים צעירים", הוא אמר להם משפט שאפשר וראוי, באנשי צבא, כמפקדים וכמפקדות, לחזור ולשנות בוקר וערב:
"בכל דבר אחר במדינתנו הצעירה, עומדים אנו אף פה בראשית - אין אנו מתביישים בכל שנעשה עד עבשיו בשאנו צופים לעבר, אולם משאנו מפנים מבטינו לעתיד, עלינו להיגמל מכל אשליה ולראות נכוחה: אנו רק מתחילים". שנה חדשה.

הזדמנות להביט אחורה ולהתפעל כמה הספקנו, במה הוגשם, במה עוד לפנינו, ובה בעת לחדש בקרבנו, לקראת ראש השנה, את תחושת הראשוניות, את העובדה ששום דבר מכל מה שיש והושג אינו מובן מאליו.

שדות שפוכים הרחק בצפון הנגב המערבי, מזרחית לעזה. תקווה חדשה נורעת ונשתלת ומושקית. ענבים נבצרו. תאנים נארו. פירות הדר מבשילים. "עוד נשוב לחרוש את שדות בארי", אמר רב סרן יצהר הופמן ז"ל לאנשיו רגע לפני היציאה לקרב. הנה, שבנו לחרוש. שבנו לטעת. מי יתננו חלק בצמיחה ובהגשמה שעוד לפנינו באומה, כחברה וכצבא.

נאחל לכלל הכוחות הצלחה במשימותיהם ובהכרעת אויבינו. נייחל לחזרתם של כלל חטופינו. נאחל החלמה לפצועים בגוף ובנפש. ונשלח מכאן ברכת נחמה לכל משפחת השכול. שנה טובה, וחתימה טובה לכולם. אנחנו רק מתחילים. חג שמח ושנה טובה.